

ПОНЯТТЯ ВРАЗЛИВОСТІ: Вплив змін у допомозі на проживання для ВПО

КВІТЕНЬ 2024 РОКУ

ВСТУП ТА ОБҐРУНТУВАННЯ

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року спричинило масове переміщення населення. Станом на грудень 2023 року [приблизно](#) 3,7 мільйона українців були внутрішньо переміщеними особами. Внутрішньо переміщені особи (ВПО) зазнають особливих труднощів, що пов'язані із задоволенням потреб і поверненням до нормального життя, особливо в умовах тривалого переміщення. ВПО важче знайти роботу в приймаючих громадах порівняно з непереміщеними особами. Вони повідомляють про конкретні [труднощі](#) під час пошуку роботи, як-то відсутність відповідних навичок, дискримінація з боку працедавців, які не бажають приймати на роботу ВПО, а також вплив війни на ключові сектори економіки. Крім того, ВПО також повідомляють про зниження рівня доходу внаслідок війни та зростання потреби в гуманітарній допомозі для задоволення базових потреб. За відсутності достатньої допомоги зазначені чинники можуть спричинити підвищення соціально-економічної вразливості ВПО та створювати суттєві перешкоди для досягнення ними довгострокового вирішення проблеми переміщення.

Уряд України затвердив програму фінансової підтримки ВПО (далі — «допомога на проживання для ВПО»). Донедавна всі офіційно зареєстровані ВПО мали право на отримання такої допомоги. Реєстрацію ВПО було запроваджено для осіб, які були змушені покинути своє звичне місце проживання внаслідок або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, випадків масового насильства, порушень прав людини або природних чи техногенних катастроф. Спочатку статус [ВПО](#) надавали особам із 14 областей країни та певним конкретно визначеним групам, а станом на серпень

2023 року в якості ВПО реєструють осіб, які виїхали з території, де ведуться бойові дії або які були окуповані, а також осіб, які можуть підтвердити пошкодження свого майна внаслідок війни.

[У результаті перегляду](#) критеріїв прийнятності, які набули чинності в березні 2024 року, було обмежено доступ до допомоги на проживання для ВПО на основі певного набору профілів соціально-економічної вразливості. Впровадження додаткових критеріїв має забезпечити здатність України надавати соціальну допомогу для підтримки найбільш уразливих людей: як серед переміщених осіб, так і серед населення в цілому. Однак це збільшує ризик ексклюзії певних уразливих осіб, які через нові критерії можуть втратити доступ до допомоги на проживання для ВПО. Зменшення місячного доходу домогосподарств внаслідок цього може вплинути на здатність вразливих домогосподарств задовольнити свої базові потреби та повернутися до нормального життя.

У цьому тематичному нарисі міститься огляд статистики ВПО, які все ще можуть мати право на отримання допомоги на проживання для ВПО відповідно до нової політики. На основі наявних вторинних даних у цьому тематичному нарисі визначено орієнтовні частку та кількість ВПО, які більше не матимуть права на отримання соціальних виплат попри їхню вразливість до зменшення доходу домогосподарств, що може вплинути на здатність ВПО задовольняти свої базові потреби. Окрім огляду нової схеми надання допомоги на проживання для ВПО, цей нарис має на меті надати гуманітарним партнерам необхідні інформацію та обґрунтування для адвокації та розроблення відповідних програм.

МЕТОДОЛОГІЯ

Наявні дані не дають можливості проведення комплексного аналізу критеріїв визначення осіб, що мають право на отримання допомоги на проживання для ВПО. Наведений нижче аналіз ґрунтується на Багатосекторній оцінці потреб за 2023 рік ([MSNA](#)) в рамках ініціативи «REACH», результатах раундів [13–15](#) Опитування загального населення МОМ (GPS) та нещодавно проведеному МОМ Оцінюванні відповідності критеріям для отримання БГД в Україні.

Дані для MSNA було зібрано в червні–серпні 2023 року. Було проведено очні та дистанційні інтерв'ю з 13 322 домогосподарствами. Результати опитування на рівні домогосподарств є репрезентативними для зазначених нижче трьох географічних страт із довірчим інтервалом 95% і похибкою 7%: на рівні районів проведено очні інтерв'ю у 25 районах семи прифронтових і прикордонних областей (станом на червень 2023 року); на рівні згрупованих районів проведено інтерв'ю з використанням методу автоматизованого телефонного опитування (САТІ) у 23 районах прифронтових і прикордонних областей; на рівні областей, стратифікованих за репрезентативністю сіл або міст, проведено очні інтерв'ю у 58 районах 13 областей Західної та Центральної України.

Було вжито зазначених далі заходів із метою аналізу права на отримання допомоги на проживання для ВПО відповідно до нових критеріїв:

1. У випадках, коли набір даних MSNA містив інформацію соціально-економічного характеру, було оцінено частку ВПО, які відповідали кожному конкретному критерію. [Із визначенням](#) кожного критерію можна ознайомитися в додатку.
2. Залежно від відповідності тим чи іншим критеріям із пункту (1), кожна особу було категоризовано або як таку, що має право на «автоматичне продовження», «повторне подання заяви», або як таку, що не відповідає жодній із категорій (відповідно до класифікації критеріїв, наведеної в додатку). Після цього оцінено

частку осіб, які все ще відповідають критеріям як загалом, так і за окремими категоріями;

3. Частку ВПО, які відповідають критеріям за кожною категорією, було помножено на останню оцінку кількості ВПО в Україні, отриману за результатами раунду 15 Опитування загального населення (GPS) МОМ, щоб визначити орієнтовну кількість ВПО, які відповідають критеріям для отримання допомоги на проживання;
4. Для оцінювання частки та кількості осіб, які можуть бути особливо вразливими до зниження рівня доходу, а також їхньої здатності задовольнити свої базові потреби, було розглянуто такі показники:
 - a. Частка ВПО, які не відповідають критеріям і працюють неформально/ є безробітними / мають інвалідність або страждають на хронічні захворювання;
 - b. Частка ВПО, які не відповідають критеріям, у домогосподарствах, місячний дохід на одного члена яких менший за коштів мінімальних витрат (КМВ) у розмірі 5 865 грн на одного члена домогосподарства з урахуванням інфляції;
 - c. Частка ВПО в домогосподарствах, які почали застосовувати або вичерпали стратегії подолання проблем через нестачу ресурсів для задоволення базових потреб.
 - d. Зазначені показники було вибрано, щоб показати різні ступені соціально-економічної вразливості або виявити прогалини в доступі до ресурсів, достатніх для задоволення базових потреб.

ВПО визначають як осіб, які були змушені втекти або покинути свої домівки, або які залишаються за межами свого звичного місця проживання внаслідок повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року незалежно від наявності зареєстрованого статусу ВПО.

1. ОГЛЯД ОЦІНОК ВІДПОВІДНОСТІ НОВИМ КРИТЕРІЯМ

1. ВІДПОВІДНІСТЬ КРИТЕРІЯМ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОПОМОГИ ЗГІДНО З НОВОЮ ПОСТАНОВОЮ

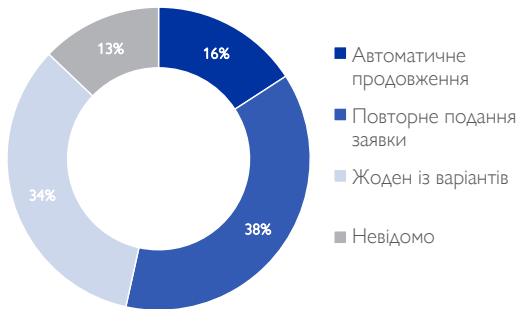
Станом на вересень 2023 року 77% усіх ВПО зазначили, що вони або їхні домогосподарства отримували допомогу на проживання для ВПО. Ці дані не дають змоги оцінити частку осіб, які повідомили, що отримують допомогу для ВПО, і які більше не матимуть права ані на автоматичне продовження таких виплат, ані на повторне подання заяви. Усі розрахунки виконано для сукупності фактичних ВПО, яких визначають як особи, які були змушені втекти або покинути свої домівки, або які залишаються за межами свого звичного місця проживання внаслідок повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року, незалежно від наявності зареєстрованого статусу ВПО.

Відповідність критеріям згідно з новою постановою:

- 54% усіх ВПО (2 мільйони осіб)** пенсіонерів-ВПО вважаються такими, що відповідають критеріям для автоматичного продовження отримання виплат або повторного подання заяви
- 16% усіх ВПО (580 000 осіб)** вважаються такими, що відповідають критеріям для автоматичного продовження виплат
- 38% усіх ВПО (1 390 000 осіб)** вважаються такими, що відповідають критеріям для повторного подання заяви

Відповідно до Постанови № 332, щонайменше 16% усіх ВПО матимуть право на автоматичне продовження соціальних виплат, і ще 38% ВПО матимуть право на повторне подання заяви відповідно до нових критеріїв (рисунок 1). За оцінками, 34% усіх ВПО вважатимуться такими, що не відповідають новим критеріям.

Рисунок 1. Відсоток ВПО, які вважаються такими, що відповідають новим критеріям

2. КОЕФІЦІЄНТИ ТА ПРОФІЛІ ВІДПОВІДНОСТІ НОВИМ КРИТЕРІЯМ

Щонайменше 82% пенсіонерів-ВПО відповідають новим критеріям порівняно з 61% ВПО, зайнятих доглядом за домом або дітьми. Крім того, 47% ВПО, що працюють неофіційно, а також безробітні та особи з хронічними захворюваннями або інвалідністю мають право на повторне подання заяви; те саме стосується і 27% ВПО, які працюють за наймом або є самозайнятими особами. Принаймні 62% ВПО віком до 18 років продовжують вважатися такими, що відповідають критеріям для повторного подання заяви (рисунок 3).

Відповідність новим критеріям залишається пов'язаною зі статусом зайнятості: особи, які мають оплачувану роботу, із меншою ймовірністю отримуватимуть соціальні виплати порівняно з іншими групами. Водночас значна частка працевлаштованих ВПО відповідатимуть новим критеріям через рівень їхнього доходу. Таким чином, згідно з Постановою № 332, новим критеріям відповідатимуть, серед іншого, домогосподарства, які мають оплачувану роботу, але залишаються соціально та економічно вразливими.

Рисунок 2. Коефіцієнти відповідності новим критеріям за вразливістю

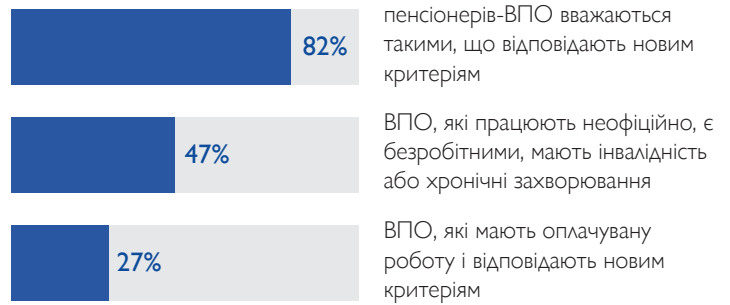
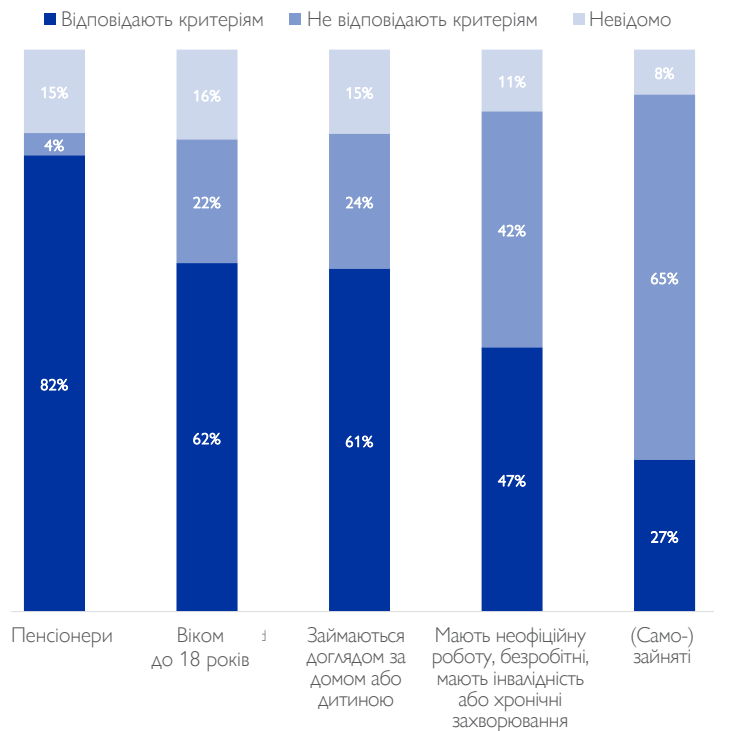
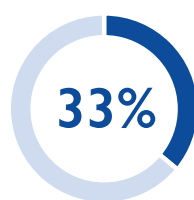

Рисунок 3. Відсоток ВПО за відповідністю критеріям і статусом зайнятості за 7 днів до збору даних

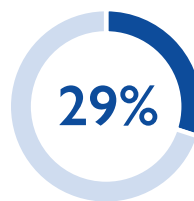
Основні профілі осіб, які відповідають новим критеріям:

1. Належить до домогосподарства, члени якого працюють за наймом або є самозайнятими особами, мають дохід у розмірі менше 9 444 грн на одного члена домогосподарства та принаймні одну дитину віком до 14 років;

ВПО, що відповідають новим критеріям, належать до домогосподарства, члени якого працюють за наймом або є самозайнятими особами, мають дохід у розмірі менше 9 444 грн на одного члена домогосподарства та принаймні одну дитину віком до 14 років

2. Входять до домогосподарства, в якому середній розмір пенсії одного пенсіонера менший за мінімальну пенсію в розмірі 9 444 грн.

ВПО, що відповідають новим вимогам, належать до домогосподарства, в якому середній розмір пенсії одного пенсіонера менший за мінімальну пенсію в розмірі 9 444 грн

2. ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ НОВИМ КРИТЕРІЯМ ВРАЗЛИВИХ ОСІБ І ДОМОГОСПОДАРСТВ

I. Вид зайнятості:

8% усіх ВПО (292 000 осіб)

вважаються такими, що не відповідають новим критеріям, попри те, що вони працюють неофіційно, є безробітними, мають хронічні захворювання або інвалідність

II. Дохід, менший за розмір кошика мінімальних витрат (КМВ):

11% усіх ВПО (394 000 осіб)

вважаються такими, що не відповідають новим критеріям, хоча належать до домогосподарств, місячний дохід яких менший за розмір КМВ¹

III. Використання негативних стратегій подолання проблем:

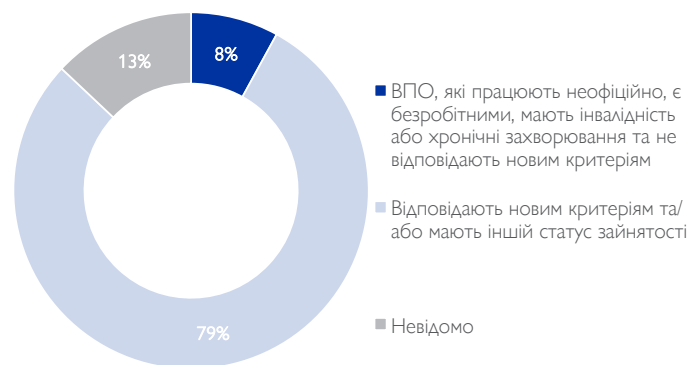
4% усіх ВПО (140 000 осіб)

вважаються такими, що не відповідають новим критеріям, хоча належать до домогосподарств, які застосовували стратегії подолання надзвичайних ситуацій для задоволення базових потреб

1. ВИДИ ЗАЙНЯТОСТІ

Як зазначалося вище, відповідність новим критеріям залишається пов'язаною зі статусом зайнятості. Через це ймовірність відповідності новим критеріям зайнятих і самозайнятих ВПО менша порівняно з іншими категоріями ВПО. Однак серед тих, хто не відповідає новим критеріям, 24% осіб працюють неофіційно, є безробітними, мають хронічні захворювання або інвалідність. Це становить щонайменше 8% від усіх ВПО (292 000 осіб), які працюють неофіційно, є безробітними або мають хронічні захворювання / інвалідність та не відповідають критеріям для отримання допомоги на проживання (рисунок 4).

Рисунок 4. Відсоток ВПО, які не відповідають новим критеріям, серед осіб, які працюють неофіційно, безробітних або осіб, що мають хронічні захворювання / інвалідність

Принаймні 19% ВПО, які працюють неофіційно, є безробітними, мають хронічні захворювання або інвалідність, проживали в домогосподарствах, в яких дохід на одного члена перевищує КМВ. Тим не менше, більшість осіб (щонайменше 60%), які не мають оплачуваної роботи, можуть не мати можливості робити заощадження, що вплине на їхню здатність задовольняти базові потреби в майбутньому та може зробити їхні домогосподарства вразливими до змін у порядку надання допомоги на проживання.

¹Остання технічна примітка щодо кошика мінімальних витрат (КМВ) в Україні доступна [тут](#)

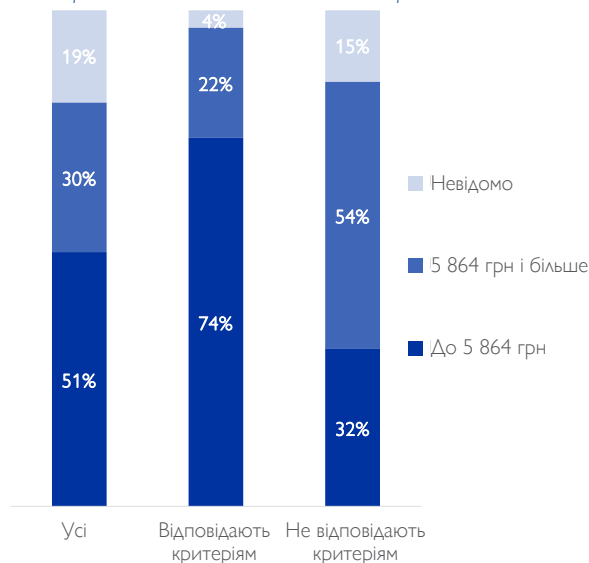
2. ДОХІД, МЕНШИЙ ЗА РОЗМІР КОШИКА МІНІМАЛЬНИХ ВИТРАТ

Незважаючи на чіткий зв'язок між доходом домогосподарства та відповідністю новим критеріям (рисунок 5), принаймні 11% ВПО (394 000 осіб) не відповідають новим критеріям, хоча проживають у домогосподарствах, загальний дохід яких менший за розмір КМВ (рисунок 6). Такі особи можуть бути особливо вразливими до неспроможності задовольнити свої базові потреби через відсутність доступу до достатніх економічних можливостей і допомоги.

Рисунок 5. Відсоток ВПО, які не відповідають новим критеріям, у домогосподарствах, місячний дохід на одного члена в яких менший за розмір КМВ

Рисунок 6. Відсоток ВПО за зареєстрованим місячним доходом домогосподарства на одного члена домогосподарства

3. ПРИКЛАДИ НЕГАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ

Аналогічно, існує чіткий взаємозв'язок між початком застосування або вичерпання стратегій подолання проблем, пов'язаних із засобами до існування, та відповідністю новим критеріям (рисунок 7).

Принаймні 15% усіх ВПО не відповідають новим критеріям, хоча проживають у домогосподарствах, які почали застосовувати або вичерпали стратегії подолання проблем, пов'язані із засобами до існування, для задоволення базових потреб (рисунок 7). Це включає щонайменше 4% ВПО (140 000 осіб), які застосовували негативні стратегії реагування на надзвичайні ситуації. Ймовірно, ці особи вже вичерпали менш радикальні стратегії подолання проблем, що зробило їх уразливими до повного вичерпання механізмів подолання проблем або неспроможними задовольнити базові потреби.

Рисунок 7. Відсоток ВПО, які не відповідають новим критеріям і які почали застосовувати або вичерпали у своїх домогосподарствах стратегії подолання проблем, пов'язані із засобами до існування²

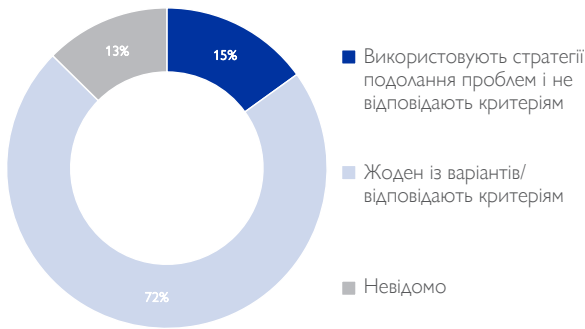
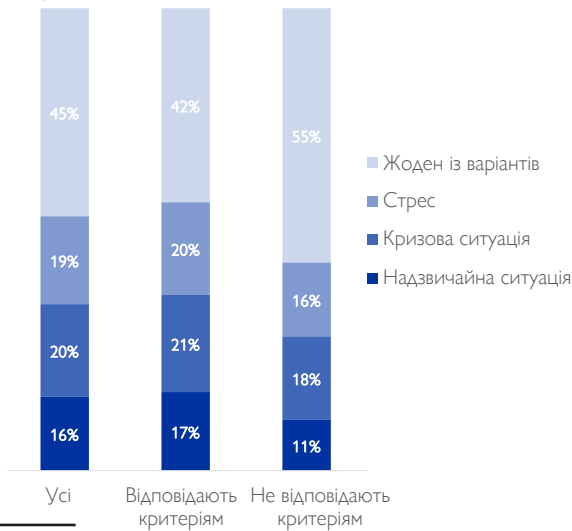

Рисунок 8. Відсоток ВПО, які повідомили про початок застосування або вичерпання стратегій подолання проблем, пов'язаних із засобами до існування, за 30 днів до збору даних

Стратегія подолання проблем	Опис
Стрес	Витрачання заощаджень; придбання продовольчих товарів у кредит або їх позичання; відправлення членів домогосподарства харчуватися/жити до іншої сім'ї чи друзів; харчуватися в продовольчому банку/у благодійній їдальні/місці компактного проживання, що роздає їжу; продаж домашнього майна/товарів
Кризова ситуація	Продаж засобів праці або транспортних засобів; зменшення важливих витрат на здоров'я; зменшення важливих витрат на освіту
Надзвичайна ситуація	Переїзд в інше місце; використання джерел доходу, що дедалі зменшуються; нелегальна робота або робота з високим ризиком; продаж будинку або землі

ВРАЗЛИВІ, АЛЕ НЕ ВІДПОВІДАЮТЬ НОВИМ КРИТЕРІЯМ

Згідно з новими критеріями, певні вразливі групи ВПО можуть опинитися в ситуації, коли вони не матимуть права на отримання допомоги через декілька причин:

Незадокументована інвалідність: Попри інвалідність або хронічні захворювання, які негативно впливають на працездатність або можливість деяких осіб займатися повсякденною діяльністю, може статися, що вони не відповідатимуть новим критеріям, оскільки держава офіційно не визнала їх інвалідами. Це може статися через різні причини, зокрема через невідповідність означенню інвалідності, встановленому законом, недостатню поінформованість про процеси реєстрації, неможливість доступу до необхідної медичної документації або адміністративні перешкоди.

Незареєстроване безробіття: Деякі безробітні можуть не відповідати новим критеріям, оскільки вони офіційно не зареєстровані як безробітні в центрах зайнятості. Ця перешкода може виникнути через труднощі проходження бюрократичних процедур, занепокоєння щодо призову, недостатню поінформованість про вимоги щодо реєстрації або внаслідок обмеженого доступу до служб зайнятості, особливо в уражених конфліктом районах із порушеними інфраструктурою та адміністративними системами.

Обмеження, зумовлені складом сім'ї: Деякі люди можуть зіткнутися з перешкодами у підтвердженні відповідності новим критеріям через вимоги, пов'язані з наявністю дітей. Ця ситуація може непропорційно вплинути на домогосподарства без дітей, які зіштовхнулися з безробіттям або мають низький дохід.

Попри те, що, згідно з новими критеріями, такі особи не мають права на отримання допомоги на проживання для ВПО, вони все ж можуть мати труднощі із задоволенням своїх базових потреб через нижчі доходи, обмежені можливості для заробітку, відсутність механізмів соціального захисту або додатковий фінансовий тягар у зв'язку з незареєстрованими хронічними захворюваннями чи інвалідністю без достатньої підтримки. По суті вони представляють вразливу частину переміщеного населення, яка не має права на отримання допомоги на проживання для ВПО, незважаючи на очевидну потребу в такій допомозі.

ОБМЕЖЕННЯ

Найбільш вагомим обмеженням в цьому дослідженні є те, що не всі критерії можна було проаналізувати: охоплено лише дев'ять із п'ятнадцяти. Крім того, більшість критеріїв неможливо було проаналізувати, виходячи з їхнього формулювання в новій політиці. Тому слід розуміти, що їхні формулювання та отримані загальні результати є наближеними до контексту за новими критеріями.

По-друге, збір даних для MSNA відбувся дев'ять місяців тому, і з того часу соціально-економічні умови могли змінитися. Тим не менше, аналіз соціально-економічних показників раундів 13 і 15 GPS вказує на відносно стабільну ситуацію в період із червня до грудня 2023 року.³ Таким чином, передбачається, що дані MSNA все ж достатньою мірою відображають поточну ситуацію для цілей цього нарисю.

По-третє, для цілей цього аналізу будь-яка особа, яка проживає в домогосподарстві, що не перебувало за своїм звичним місцем

проживання на момент збору даних, і повідомила, що залишила своє звичайне місце проживання в результаті початку повномасштабної війни 24 лютого 2022 року, вважається ВПО. Це означення не завжди збігається з офіційним статусом зареєстрованих ВПО.

Насамкінець, певні групи населення не могли бути включені до предмету аналізу (див. додаткову інформацію у додатку). Це означає, що частка осіб, які мають право на отримання допомоги на проживання, може бути занижена. Крім того, стосовно 13% осіб або 10% домогосподарств результати невідомі — переважно через те, що сім'ї відмовилися або не змогли повідомити про свої доходи.

У додатку нижче міститься детальний огляд критеріїв, що визначають наявність права на отримання допомоги на проживання, їхнього застосування для цілей цього аналізу та пов'язаних обмежень.

³ Наприклад, зафіксовані рівні безробіття між раундами GPS залишилися відносно стабільними: у раунді 13 20% ВПО повідомили, що вони безробітні (порівняно з 10% осіб, що повернулися, та 8% непереміщених осіб). У раунді 15 17% ВПО повідомили, що вони безробітні (порівняно з 11% осіб, що повернулися, та 7% непереміщених осіб). Будь-які відмінності між групами населення та в динаміці слід тлумачити з урахуванням похибки принаймні 2% (при довірчому інтервалі 95%). Результати раунду 14 не були використані, щоб мати достатній часовий діапазон (шість місяців) для порівняння результатів двох аналізованих раундів.

ДОДАТОК

Згідно з Постановою № 332, критерії, що визначають наявність права на отримання допомоги на проживання для ВПО, розділені на дві категорії: 1) Критерії, що визначають право на негайне продовження допомоги; та 2) критерії, що визначають право на подовження допомоги після повторного подання заяви. У таблиці нижче міститься огляд критеріїв, їх застосування для цілей цього аналізу та пов'язаних обмежень.

Таблиця 1. Критерії, що визначають наявність права на отримання допомоги на проживання для ВПО, згідно з Постановою № 332 (джерело: Кластер захисту), їх застосування для цілей цього аналізу та пов'язані обмеження

КРИТЕРІЙ	ЗАСТОСУВАННЯ	ОБМЕЖЕННЯ
Автоматичне продовження на 6 місяців для зазначених нижче категорій ВПО		
[Пенсіонери] Пенсіонери, чия пенсія на 1 січня 2024 року не перевищувала 9 444 грн (чотири прожиткові мінімуми для осіб з інвалідністю);	Будь-яка ВПО, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, за її словами, був «на пенсії (не працюю)» або «на пенсії (але досі працюю, щоб отримувати додатковий дохід, або просто надаю перевагу роботі)» ТА в чийх домогосподарствах сума «пенсії з усіх причин (за віком, військова, крім допомоги особам з інвалідністю)» за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на кількість пенсіонерів (працюючих чи непрацюючих).	Повідомлена загальна сума пенсії, яку отримує домогосподарство, поділена на кількість пенсіонерів у домогосподарстві, не обов'язково відображає суму пенсії, яку отримує кожен пенсіонер у домогосподарстві. Таким чином, результат є лише орієнтовною оцінкою відповідності цьому критерію.
Інваліди I або II групи, діти-інваліди віком до 18 років, тяжкохворі діти;	Не аналізовано	Кількість осіб, що відповідають новим критеріям, буде недооцінена.
Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 23 років, особливо усиновлені або ті, що виховуються в дитячих будинках сімейного типу; патронатні батьки та прийомні батьки.	Не аналізовано	Кількість осіб, що відповідають новим критеріям, буде недооцінена.
Продовження допомоги на 6 місяців за новою заявою для ВПО, дохід сім'ї яких не перевищує 9 444 грн на особу, ТА:		
[Догляд за дитиною (д/г)] У сім'ї або серед одержувачів допомоги є працездатний безробітний, який доглядає за дитиною віком до 14 років, за трьома чи більше дітьми віком до 18 років, ТА діти не можуть відвідувати дитячі та навчальні заклади, АБО навчання відбувається у змішаному форматі (очно та дистанційно); АБО	Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (осіб старше 17 років) ⁴ у домогосподарствах ВПО з принаймні однією особою, чий статус зайнятості за сім днів до збору даних був, згідно з повідомленнями, «догляд за домогосподарством, догляд за дітьми чи іншими особами (неоплачуваний)», ТА які мали принаймні одну дитину віком до 14 років АБО принаймні трьох дітей віком до 18 років , ТА які повідомили, що принаймні одна дитина віком від 5 до 14 років АБО принаймні три дитини віком від 5 до 17 років не були зараховані до офіційної школи протягом 2022/2023 навчального року або не відвідували регулярне очне навчання, ТА повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.	Дані відсутні

⁴Мається на увазі, що для визначення права на отримання допомоги на проживання для ВПО згідно з Постановою № 332 сім'єю вважаються чоловік, дружина, діти, прийомні діти, діти, які виховуються батьками-вихователями в дитячих будинках сімейного типу, усиновлені діти, діти, над якими встановлено опіку або піклування, а також діти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (зокрема у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим рівнем за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей. Таким чином, для цілей цього аналізу не всі члени домогосподарства, що відповідає новим критеріям, обов'язково вважаються відповідними таким критеріям, оскільки вони можуть не охоплюватися цим означенням сім'ї. Натомість, як зазначено в таблиці, у відповідних домогосподарствах відповідними критеріям вважаються такі члени домогосподарства: Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (особи старше 17 років), які, згідно з прилученням, представляють батьків/ законних опікунів. Це може призвести до завищеної оцінки рівня відповідності новим критеріям, якщо не обидва додаткові дорослі є батьками/ законними опікунами.

КРИТЕРІЙ	ЗАСТОСУВАННЯ	ОБМЕЖЕННЯ
<p>[Безробіття (д/г)] Сім'ї, в яких станом на день подання заяви безробітний працездатний перебував на обліку в центрі зайнятості як безробітний або як такий, що шукає роботу, але ще не працевлаштувався, ТА у сім'ї є діти, які навчаються у школах/університетах (очна форма навчання); АБО</p>	<p>Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (осіб старше 17 років) у домогосподарствах ВПО з принаймні однією особою, чий статус зайнятості за сім днів до збору даних був, згідно з повідомленнями, «безробітний/-а, активно шукаю роботу впродовж останніх 30 днів», ТА які мали принаймні одну дитину віком до від 5 до 18 років, яку було зараховано до офіційної школи і яка регулярно відвідувала школу (очна, дистанційна або змішана форма навчання), АБО принаймні одну особу віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних був, згідно з повідомленнями, «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», А повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.</p>	<p>У рамках MSNA оцінювалося зарахування до школи лише осіб віком до 18 років. Таким чином, повідомлений статус зайнятості, зокрема «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», прирівняно до відвідування школи особами віком від 18 до 22 років. Граничний вік 22 роки застосовується відповідно до наведеного у примітці нижче означення членів сім'ї, які мають право на отримання допомоги.</p>
<p>[Догляд за інвалідами / хворими / особами похилого віку (д/г)] Сім'ї, в яких один із членів сім'ї доглядає за особою з інвалідністю I групи, АБО за дитиною з інвалідністю віком до 18 років, АБО за особою з інвалідністю I або II групи внаслідок психічного розладу; АБО за особою, яка досягла 80 років, АБО за тяжкохворою дитиною; АБО</p>	<p>Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (осіб старше 17 років) у домогосподарствах ВПО з принаймні однією особою, чий статус зайнятості за сім днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «догляд за домогосподарством, догляд за дітьми чи іншими особами (неоплачуваний)», ТА які мали принаймні одну особу з інвалідністю АБО принаймні одну особу віком від 80 років ТА повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.</p>	<p>Інвалідність оцінювали лише стосовно осіб віком від 5 років і старше за допомогою Короткого набору запитань Вашингтонської групи щодо функціонування. Тому використане означення інвалідності може не відповідати інвалідності I або II групи за новим критерієм. Більше того, діти-інваліди віком до 5 років, як і тяжкохворі діти, не були охоплені цим аналізом. Таким чином, результат є лише орієнтовною оцінкою відповідності цьому критерію.</p>
<p>[Нова робота (д/г)] Сім'ї, в яких працездатні особи знайшли роботу, зареєструвалися як фізичні особи-підприємці та почали працювати / отримали допомогу для здобуття економічної самостійності / мікрогрант на створення чи розвиток власної справи / отримали ваучер на навчання тощо, ТА у сім'ї є діти віком до 14 років.</p>	<p>Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (осіб старше 17 років) у домогосподарствах ВПО з принаймні однією особою, чий статус зайнятості за сім днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «маю оплачувану роботу»: постійна робота зі щорічною /щомісячною/ щотижневою оплатою», «маю оплачувану роботу: тимчасова робота зі щотижневою/ щоденною/ щомісячною оплатою», «маю оплачувану роботу: щоденна робота», «самозайнята особа/ власник бізнесу» або «на військовій службі», ТА в яких є принаймні одна дитина віком до 14 років, ТА повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.</p>	<p>Враховані зайнятість і самозайнятність. Не враховується будь-хто, хто отримує допомогу на самозайнятність, але при цьому повідомив, що є безробітним на момент збору даних. Це може призвести до дещо заниженої оцінки кількості осіб, які відповідають цьому критерію.</p>
<p>Крім того, продовження виплати допомоги на проживання на 6 місяців за новою заявою для таких ВПО:</p>		
<p>Неповнолітні діти, які прибули без своїх батьків</p>	<p>Не аналізовано</p>	<p>Кількість осіб, що відповідають новим критеріям, буде недооцінена.</p>
<p>Вагітні жінки (від 30 тижнів вагітності)</p>	<p>Не аналізовано</p>	<p>Кількість осіб, що відповідають новим критеріям, буде недооцінена.</p>

КРИТЕРІЙ	ЗАСТОСУВАННЯ	ОБМЕЖЕННЯ
<p>[Люди з хронічними захворюваннями/інвалідністю] Особи, які не є працездатними, але не мають права на виплату пенсії та/або на отримання державної соціальної допомоги (крім осіб з інвалідністю I або II групи), якщо дохід сім'ї не перевищує 9 444 грн на особу</p>	<p>Будь-які ВПО, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «маю хронічні захворювання/інвалідність (не можу працювати)», ТА повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.</p>	<p>MSNA охоплює такі категорії зайнятості:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Маю оплачувану роботу: постійна робота зі щорічною/ щосмісячною/ щотижневою оплатою» • Маю оплачувану роботу: тимчасова робота зі щотижневою/ щоденною/ щосмісячною оплатою» • Маю оплачувану роботу: щоденна робота • Працюю неофіційно/ маю неформальне працевлаштування • Студент, не працюю • Студент/-ка і маю оплачувану роботу • Самозайнята особа/ власник бізнесу • Безробітний/-а, активно шукаю роботу впродовж останніх 30 днів • Безробітний/-а, бажаю мати роботу, але активно її не шукаю • Маю хронічне захворювання/ інвалідність (не можу працювати) • Пенсіонер/-ка (не працюю) • Пенсіонер/-ка (але досі працюю, щоб отримувати додатковий дохід, або просто надаю перевагу роботі) • На військовій службі • Доглядаю за домогосподарством, за дітьми чи іншими особами (неоплачуваний) • Не знаю • Інше (конкретизуйте) <p>З усіх наведених вище варіантів відповіді «Маю хронічне захворювання/ інвалідність (не можу працювати)» вважався найближчим до категорії «непрацездатних, що не мають права на отримання пенсії та/або державної соціальної допомоги». Однак невідомо, чи мали ці особи на момент збору даних доступ до державної соціальної допомоги. Це може призвести до дещо завищеної оцінки кількості осіб, які відповідають новим критеріям. Загалом, з огляду на лише часткове узгодження означень, отриманий результат є лише орієнтовною оцінкою відповідності цьому критерію.</p>

КРИТЕРІЙ	ЗАСТОСУВАННЯ	ОБМЕЖЕННЯ
У березні 2024 року впроваджено додаткові критерії (право на повторне подання заяви):		
Особи з тяжкими формами захворювання, яким не встановлено інвалідність (та сім'ї, в яких проживають такі особи), ПРИ ЦЬОМУ середньомісячний сукупний дохід на одного одержувача у сім'ї становить менше 9 444 грн	Не аналізовано	Кількість осіб, що відповідають новим критеріям, буде недооцінена.
Особи, які доглядають за дитиною віком до 3 років або за дитиною, яка потребує догляду, віком до 6 років, ПРИ ЦЬОМУ середньомісячний сукупний дохід на одного одержувача в сім'ї становить менше 9 444 грн	Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (осіб старше 17 років) у домогосподарствах ВПО з принаймні однією дитиною віком до 4 років, ТА повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.	Особи, які доглядають за дітьми віком від 4 до 6 років, які потребують догляду, не відповідатимуть новим критеріям. Це може призвести до дещо заниженої оцінки кількості осіб, які відповідають цьому критерію.
Особи, які надають соціальні послуги на некомерційній основі, ПРИ ЦЬОМУ середньомісячний сукупний дохід на одного одержувача в сім'ї становить менше 9 444 грн	Не аналізовано	Кількість осіб, що відповідають новим критеріям, буде недооцінена.
Студенти віком до 23 років, які подають заяви окремо, ПРИ ЦЬОМУ середньомісячний сукупний дохід на одного одержувача в сім'ї становить менше 9 444 грн	Усі діти віком до 17 років, особи віком від 18 до 22 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», а також до двох додаткових дорослих (осіб старше 17 років) віком до 23 років у домогосподарствах ВПО, в яких статус зайнятості усіх осіб віком від 18 до 23 років, згідно з повідомленнями, був «студент/-ка, не працюю» або «студент/-ка і маю оплачувану роботу», ТА повідомлена домогосподарством загальна сума доходу за 30 днів до збору даних не перевищувала 9 444 грн на одного члена домогосподарства.	Дані відсутні
Безробітні особи старше 55 років	Будь-яка ВПО віком 55 років, чий статус зайнятості протягом семи днів до збору даних, згідно з повідомленням, був «безробітний/-а, активно шукаю роботу».	Дані відсутні

GLOBAL DATA INSTITUTE
DISPLACEMENT
TRACKING MATRIX

ПРЕДСТАВНИЦТВО МОМ В УКРАЇНІ

